

ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน-จีน (ASEAN-China Investment Agreement)

เรื่องเดิม

กรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-จีน (ASEAN-China Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation) กำหนดให้ประเทศภาคีเริ่มเจรจาจัดทำความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-จีน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 บัดนี้ การเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยอาเซียน-จีน ได้เสร็จสิ้นลงเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย หนึ่ง ฝ่ายจีน ได้แสดงความประสงค์ที่จะให้มีการลงนามความตกลงดังกล่าว ในช่วงระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 14 (ASEAN Summit) เดือนธันวาคม 2551 โดยนายกรัฐมนตรีของจีนจะเข้าร่วมการประชุมผู้นำอาเซียน-จีน และเป็นสักขีพยานในพิธีการลงนามความตกลงฯ ระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและรัฐมนตรีพาณิชย์ของจีน ในวันที่ 17 ธันวาคม 2551 ด้วย

คณะผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการเจรจาในกลุ่มลงทุนประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการลงทุน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน-จีน จะมีพันธกรณีหลักที่สำคัญคล้ายคลึงกับพันธกรณีต่างๆ ที่มีอยู่ในความตกลงเพื่อการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนที่ไทยจัดทำกับต่างประเทศ รวมถึงจีน ทั้งนี้ สามารถสรุปสาระสำคัญของความตกลงการลงทุนอาเซียน-จีนได้ ดังนี้

1. พันธกรณีของความตกลงฯ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ (1) การส่งเสริมและอำนวยความสะดวก (2) การให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนของภาคีและเงินลงทุน โดยครอบคลุมทั้งการลงทุนทางตรง และการลงทุนในหลักทรัพย์
2. ขอบเขตของการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน ประกอบด้วย การปฏิบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน การชดเชย ในกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่สงบ การชดเชยในกรณีที่มีการเวนคืน การระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐ เป็นต้น
3. ประเด็นอื่นๆ ได้แก่ ประเด็นที่ไทยผลักดันให้รัฐสามารถดำเนินมาตรการเพื่อปกป้องเสถียรภาพทางการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน โดยแทรกอยู่ในบทบัญญัติเรื่องการโอน (Transfer) และข้อยกเว้นทั่วไป (General Exception)

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน-จีน นอกจากจะได้ประโยชน์โดยตรงจากการขยายการค้าและการลงทุนแล้ว ยังเป็นการสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับจีนอย่างต่อเนื่องอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ ความตกลงดังกล่าวจะสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนของต่างประเทศที่จะเข้ามาลงทุนในภูมิภาคอาเซียนและไทย สร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนไทยที่จะไปลงทุนในประเทศอื่น รวมถึงช่วยดึงดูดและส่งเสริมการลงทุนระหว่างกันของระหว่างภูมิภาคอาเซียน กับจีน ซึ่งจะนำไปสู่การไหลเข้าของเงินลงทุนใหม่และการนำผลกำไรกลับมาลงทุนใหม่แบบยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน